36 de ani
BURSA
ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI
presă independentă

Miercuri, 4 noiembrie 2026, nr. 210 (8205), anul XXXVI 12 pagini

■ IMM România cere înghețarea salariului minim în 2027 PAGINA 3
■ Barometru INSCOP: 53,4% dintre antreprenori, nemulțumiți de creșterea taxelor și impozitelor PAGINA 3
■ PIAȚA VALUTARĂ / Euro s-a apreciat la 5,3416 lei PAGINA 4
■ PIAȚA MONETARĂ / Dobânda la depozitele overnight a scăzut la 5,81% PAGINA 4
■ Boom-ul rafinării dublează profitul ExxonMobil PAGINA 9
■ Calotele glaciare din Groenlanda și Antarctica se topesc de șase ori mai rapid decât în anii 1990 PAGINA 10
■ FT: Autoritățile din China cer suspendarea listărilor până la redresarea piețelor PAGINA 12
■ Schaeffler închide cinci fabrici în Europa PAGINA 12

GRAM AUR = 599,4554 RON | FRANC ELVEȚIAN = 5,8375 RON | EURO = 5,3416 RON | DOLAR = 4,7761 RON

Nvidia restricționează accesul companiilor chineze la puterea de calcul pentru inteligența artificială

● Noile condiții afectează contractele viitoare și amplifică dificultățile companiilor chineze de a accesa cipuri avansate pentru AI

Nvidia impune noi condiții comerciale partenerilor săi din industria centrelor de date, solicitându-le să reducă dependența de clienții chinezi, într-o măsură ce riscă să limiteze și mai mult accesul companiilor din China la infrastructura necesară dezvoltării inteligenței artificiale, pe fondul intensificării rivalității tehnologice dintre Washington și Beijing, potrivit Financial Times.

În ultimele luni, cel mai mare producător mondial de cipuri le-a transmis clienților săi din sectorul serviciilor de cloud computing că cel puțin 51% din serviciile comercializate trebuie să fie destinate companiilor din afara Chinei, au declarat cinci persoane familiarizate cu situația. Anterior, Nvidia nu impunea asemenea restricții privind structura clientelei.

SABIN S. BRANDIBURU

(continuare în pagina 11)

Dependența de importurile de energie - o problemă majoră de securitate pentru Europa

Trecerea crizei energetice globale de la faza acută la faza cronică pune autoritățile europene în fața unei realități dure: dependența ridicată de energia importată, în special petrol și gaze naturale, nu a condus doar la erodarea masivă a competitivității economice, ci s-a transformat și într-o problemă gravă de securitate.



CĂLIN RECHEA

Bloomberg a scris recent că autoritățile UE sunt alarmate de criza combustibililor și încearcă să oprească declinul puternic al capacităților de rafinare.

"Trebuie să contracarăm această tendință și să ne asigurăm că dispunem de o capacitate de rafinare adecvată și flexibilă în Europa", a declarat Dan Joergensen, comisarul european pentru energie, deoarece "nu este vorba doar de o chestiune de competitivitate economică, ci și o chestiune de securitate".

Agenția de știri americană subliniază că, în ultimele două decenii, circa 25% din rafinăriile de petrol din UE și-au închis porțile, iar capacitatea de procesare s-a redus cu 10%. Declinul a fost accelerat de costurile certificatelor de emisii (ETS), de reglementările de mediu mai stricte și de prețurile ridicate la energie, care au făcut rafinăriile europene necompetitive în raport cu rafinăriile din Orientul Mijlociu și Asia.

(continuare în pagina 11)

Presa europeană - „înghesuită" de presiuni politice, de amenințări și de fragilitatea economică

Atacurile asupra jurnaliștilor, procesele intimidante, concentrarea proprietății media și influența platformelor digitale afectează independența editorială în Europa. În prima jumătate a anului 2026 au fost documentate 736 de incidente care au vizat 1.174 de jurnaliști și alți profesioniști din mass-media, în statele UE și în țările candidate la aderare. Libertatea presei europene se confruntă cu o combinație de presiuni care nu mai pot fi explicate exclusiv prin existența unor regimuri autoritare. Chiar și în state cu instituții democratice consolidate, jurnaliștii se confruntă cu intimidări, campanii de discreditare, amenințări juridice și dificultăți economice care pot limita capacitatea redacțiilor de a investiga și de a publica informații de interes public.

Raportul de monitorizare publicat anul acesta de Centrul European pentru Libertatea Presei și a Mass-Media (ECPMF), Federația Europeană a Jurnaliștilor (EFJ) și Institutul Internațional de Presă (IPI) arată că presiunile asupra presei sunt răspândite pe întregul continent. Datele provin din proiectul Media Freedom Rapid Response și acoperă statele membre ale Uniunii Europene, precum și țările candidate. Problema centrală este că amenințările nu mai iau o singură formă. Uneori, jurnaliștii sunt agresați sau împiedicați să relateze de la manifestații. Alteori, sunt vizați prin procese, supraveghere digitală ori atacuri coordonate în mediul online. În paralel, redacțiile se confruntă cu dificultăți financiare și cu presiuni exercitate de proprietari, finanțatori sau actori politici.

OCTAVIAN DAN

(continuare în pagina 10)

Păzea, vine valul cît casa!



Ilustrație concepută de MAKE

Marți, 3 Noiembrie - ziua alegerilor în America. Cele de la jumătatea mandatului prezidențial Trump 2. Ziua socotelilor. La propriu, pentru că fiecare tabără, de o parte și de alta a tranșeei politice americane, își numără voturile și își adună mandatele din Congres, Senat, din primării și cancelariile guvernatoriale ale statelor: democrați-republicani. La figurat, pentru că aceste alegeri, ca și altele înaintea lor, sunt un prilej de a pune nota de plată pe masa politicienilor care s-au bucurat de putere și de privilegiile ei sau care aspiră să le dobândească. Mai mult ca altădată, însă, aceste alegeri marchează un punct de inflexiune (tipping point!) în politica americană și, foarte probabil, și a lumii în care America este o forță de prim rang: economic, militar, politic, diplomatic, ideologic, științific, tehnologic, ba chiar și cultural.



CORNEL CODIȚĂ

În consecință "fenomenului Trump", opțiunile electorale se organizează într-o uriașă măsură, nu în jurul valorilor sau al proiectelor de guvernare ale democraților și republicanilor, ci în jurul personajului de la Casa Albă. Megalomania sa împinsă în tentoriile extreme ale patologicului, morbida și irepresibila sa dorință de a fi în fiecare moment și cu orice prilej în centrul atenției publice, în miezul deciziilor și al acțiunilor celor mai controversate ale Administrației sale au ca rezultantă faptul că alegerile din 3 Noiembrie sunt, înainte de orice și dincolo de orice, un vot Pentru sau Contra lui Trump și a mișcării MAGA, pe care o revendică aproape ca pe o proprietate personală și pe care o reprezintă în tot ceea ce are esențial. Cu bune, dar mai ales cu rele. Indicatorul de bord pentru puterea de tracțiune electorală a lui Trump se află, însă, pe roșu. Și, nu de ieri de azi, ci de aproape un an. Zi de zi și ceas de ceas, cu fiecare gafă, cu fiecare decizie aberantă, apărată până în pânzele albe în discursul prezidențial, cu fiecare scandal nou sau reactualizat, cu fiecare confruntare pierdută în fața camerelor de luat vederi, acest carburant al succesului electoral s-a scurs din rezervor. Republicanii sunt, de aceea, în grav pericol de a face "pana prostului" exact înainte de momentul esențial din 3 Noiembrie. Giumbușlucurile mirobolant-șocante ale lui Trump, care înainte vreme electrizau milioane de suporteri, au ajuns niște triste șmenuri de obor de care aproape nimeni nu mai este interesat. Nici măcar în tabăra republicană. De aceea, pe faza finală a cursei pentru voturile de la 3 Noiembrie, cea mai mare parte a candidaților republicani în circumscripțiile deschise, "la bătaie", au preferat să îl trimită pe Trump la plimbare, să se disocieze de retorica și bilanțul mandatului prezidențial. Credibilitate spre zero, tracțiune electorală, nici atît! Ca să nu fie fluierat la fiecare apariție publică și să mențină iluzia "locomotivei electorale" a republicanilor, Trump a bătut câmpii după bunul plac în adunările și discursurile publice din circumscripțiile electorale sigilat republicane. Nici acolo, însă, nu i-a mai putut oferi baia de adulație cu care era atît de obișnuit și fără de care aproape că nu poate respira. Împotriva lui Trump votează acum consecințele aberantului război al tarifelor, decontate în buzunarele americanilor de rînd. Împotriva lui Trump votează consecințele economice și politice ale războiului cu Iranul care se achită, de către același cetățean de rînd, la pompa de benzină și care au prăbușit bugetul familial al unui larg sector social american.

(continuare în pagina 3)